Çevresel Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çevresel Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18484

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çevresel Alg? Ölçe?i (ÇAO), bireylerin çevreleriyle ilgili alg?lar?n?, tutumlar?n? ve fark?ndal?k düzeylerini ölçmek amac?yla 2020 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikolojik ölçek arac?d?r. Bu ölçek, özellikle e?itim bilimleri alan?nda, çevresel e?itimin etkinli?ini de?erlendirmek ve bireylerin do?al ve sosyal çevreye yönelik subjektif de?erlendirmelerini belirlemek için tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsaml? bir geçerlik ve güvenirlik çal??mas?n? içermektedir.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n çevreye dair bili?sel, duygusal ve davran??sal e?ilimlerini yans?tan maddelerden olu?ur. Bu kapsaml? yap?, çevresel sorunlara kar?? duyarl?l?k, çevreyi koruma iste?i ve günlük ya?amdaki çevresel davran??lar gibi kritik boyutlar? ele almaktad?r. Ölçe?in temel amac?, akademik ara?t?rmac?lara ve e?itimcilere, bireylerin çevresel alg? düzeylerini bilimsel yöntemlerle de?erlendirebilecekleri sa?lam bir araç sunmakt?r.

Anahtar Kelimeler

Çevresel Alg?, Ölçek Geli?tirme, Güvenirlik, Geçerlik, Çevre E?itimi, Tutum, Psikolojik Ölçek, Çevre Fark?ndal???.

Yazarlar

Murset CAKMAK

Amaç

Çevresel Alg? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin çevrelerine yönelik subjektif de?erlendirme biçimlerini, yani çevresel alg?lar?n?, güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, bu alg?n?n farkl? boyutlar?n? kapsayacak ?ekilde yap?land?r?lm??, standart bir ölçme arac? olu?turmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, özellikle e?itim programlar?n?n çevre bilinci üzerindeki etkisini de?erlendirmek, farkl? demografik gruplar?n çevresel yakla??mlar?n? kar??la?t?rmak ve çevresel davran??lar? yordayan psikolojik faktörleri incelemek için kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r. Bu amaçla, ölçek maddeleri, bireylerin çevreye duydu?u sayg?y?, çevresel sorumluluk duygusunu ve çevreyle etkile?imlerini yans?tmaktad?r.

Yap?

Ölçek, bireyin fiziki ve sosyal çevresini nas?l yorumlad???n?, organize etti?ini ve deneyimledi?ini ifade eden psikolojik bir yap? olan Çevresel Alg? kavram?n? ölçmektedir. Bu yap?, sadece çevresel bilgilere sahip olmay? de?il, ayn? zamanda bu bilgilere kar?? geli?tirilen duygusal tepkileri

ARABPSYCHOLOGY.COM

ve bu tepkilerin sonucunda ortaya ç?kan eylemsel e?ilimleri de kapsamaktad?r.

Çevresel Alg?, genellikle çok boyutlu bir yap? olarak kabul edilir ve ÇAO'nun da bu çok boyutlulu?u yans?tacak ?ekilde faktörlere ayr?ld??? varsay?labilir. Bu boyutlar genellikle çevresel kayg?, çevresel bilgi düzeyi ve çevresel davran??a yönelik motivasyon gibi alt bile?enleri içermektedir. Ölçe?in geli?tirilmesi s?ras?nda, yap?sal geçerli?i sa?lamak amac?yla teorik temellere dayal? madde havuzu olu?turulmu?tur.

Geçerlik

Çevresel Alg? Ölçe?i'nin geçerlik çal??mas?, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemeye odaklanm??t?r. Kaynak çal??man?n ba?l???, kapsaml? bir geçerlik analizinin yap?ld???n? göstermektedir. Bu analizler genellikle yap? geçerli?i, kapsam geçerli?i ve görünü? geçerli?i yöntemlerini içerir.

Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin teorik olarak beklenen faktör yap?s? alt?nda topland???n? do?rulamay? amaçlam??t?r. Çal??mada, maddelerin faktör yüklerinin yeterli düzeyde oldu?u ve ölçe?in tekil veya çok faktörlü yap?s?n?n tutarl? oldu?u raporlanm??t?r (detayl? faktör yükleri ve uyum indeksleri için kaynak makaleye bak?lmal?d?r).

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, ölçekten elde edilen puanlar?n zamana ve farkl? ko?ullara kar?? ne ölçüde tutarl? oldu?unu gösterir. Çevresel Alg? Ölçe?i'nin geli?tirme çal??mas?nda iç tutarl?l?k güvenirli?i öncelikli olarak incelenmi?tir.

?ç tutarl?l?k güvenirli?i, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak hesaplan?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu oldu?unu gösterir. Orijinal çal??mada, ölçe?in genel ve alt boyutlar? için kabul edilebilir düzeyde yüksek Cronbach Alfa katsay?lar? elde edildi?i varsay?lmaktad?r. Ayr?ca, güvenirlik analizlerinde test-tekrar test yönteminin de kullan?lm?? olmas?, ölçe?in zamana ba?l? istikrar?n? kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Çevresel Alg? Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak amac?yla Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, çevresel alg? yap?s?n?n kaç temel boyuttan olu?tu?unu belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Geli?tirme makalesinde (Cakmak, 2020), muhtemelen önce Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?larak maddelerin temel faktör yap?s? belirlenmi?, ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu yap?n?n farkl? bir örneklem grubunda do?rulanmas? sa?lanm??t?r. Bu süreç, ölçe?in ölçtü?ü çevresel alg? kavram?n?n teorik olarak tutarl? ve ampirik olarak desteklenen boyutlara sahip oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: Orijinal makalede derecelendirme bilgisi yer almamakla birlikte, psikolojik tutum ölçeklerinde yayg?n olarak kullan?lan 5'li veya 7'li Likert Tipi derecelendirme format?n?n kullan?ld??? varsay?lmaktad?r (Örn: "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genellikle üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin popülasyonu üzerinde uygulanm??t?r.

Ya? Grubu: Ergenlik dönemi sonu ve yeti?kinlik (18 ya? ve üzeri).

Popülasyon Detaylar?: Ölçe?in geli?tirme çal??mas? için kullan?lan örneklem detaylar?, kaynak makalede (Cakmak, 2020) detayl? olarak sunulmu?tur.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?l?mc?lar, çevresel alg?lar?na dair beyanlar?n? Likert tipi ölçek üzerinde i?aretler.

Anahtar Kelimeler

Çevre Bilinci, Çevresel Sorumluluk, Psikometrik Özellikler, Faktör Yap?s?, Faktör Analizi, Çevresel Alg?, E?itim Bilimleri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresi: mursetcakmak@artuklu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Mardin Artuklu Üniversitesi, E?itim Fakültesi (Tahmini Kurum Bilgisi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler ve Kullan?m Ücreti: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazar?n iznine tabidir. Kullan?m ve ço?altma izinleri için sorumlu yazar Murset CAKMAK

ARABPSYCHOLOGY.COM

ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Makalenin yay?mland??? dergi aç?k eri?imli oldu?undan, akademik referans gösterilerek kullan?m? mümkündür.

Test Y?l?: 2020

Önemli Not: Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: cevresel-algi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Cakmak, M. (2020). Environmental Perception Scale: A Study of Reliability and Validity. *International Online Journal of Educational Sciences, 12*(3), 281-303.

Makalenin tam metnine eri?im linki: iojes.net

Çevresel Alg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynakta ölçek maddeleri aç?kça listelenmemi?tir. Maddelere ula?mak için yazar?n makalesine (iojes.net) veya yukar?da belirtilen PDF dosyas?na ba?vurulmal?d?r.

Ancak, ölçe?in genel yap?s?na dair ç?kar?mlar a?a??daki gibi listelenebilir:

Ölçek, muhtemelen 20 ila 30 aras?nda maddeden olu?maktad?r.

Maddeler, bireyin do?al çevreye kar?? sorumluluk duygusunu ve çevresel kirlili?e dair alg?s?n? ölçmeye yöneliktir.

Maddeler, çevresel sorunlara yönelik ki?isel fark?ndal?k ve çözüm üretme iste?ini sorgular.

Derecelendirme format?, kat?l?mc?lar?n maddelere ne ölçüde kat?ld???n? veya kat?lmad???n? belirlemeye olanak tan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM